

mag. KARMEN DARVAŠ ŠEGA, Finančna hiša d.o.o.

IZ MALEGA ZRASTE VELIKO

Kakšen je smisel v dolgoročnih varčevanjih?

Dolgoročni cilji. Ko pomislim na dolgoročno varčevanje, se najprej vprašam, le čemu bi nekdo varčeval dolgoročno. Takoj se spomnim na dva najpomembnejša dolgoročna cilja, ki ga lahko dosežemo s pomočjo mesečnega varčevanja na daljše časovno obdobje, to je naša pokojnina in problem financiranja študija naših otrok, ko odrastejo. V praksi bi se ljudje najraje odločali za več zaporednih kratkoročnih varčevanj kakor pa za dolgoročno obliko. Najverjetneje zaradi strahu pred nepredvideno prihodnostjo. A ta način razmišljanja ne govori njim v prid, kajti po navadi, ko se kratkoročna varčevanja iztečejo, ljudje ta privarčevana sredstva tudi porabijo, bodisi za prenovo doma, počitnice, nakup avtomobila ter drugo. In se spet znajdejo na začetku brez prihrankov. Obrestno obrestni račun dela čudeže na dolgo obdobje, kar pomeni, da lahko z majhnimi mesečnimi zneski dosežete velike cilje. Dolgoročna varčevanja prinašajo številne prednosti, višjo obrestno mero, lahko nižje stroške ter drugo. In treba je vzeti v zakup, da vsaka prekinitve dolgoročne vezave nekaj stane.

Obročno varčevanje.

Najprimernejši bančni produkt za obročno varčevanje manjših zneskov je obročno varčevanje. V zameno za ta dokaj strogo določeni način varčevanja je banka pripravljena plačati višje obresti. Bančna rentna varčevanja so obrestovana z uporabo navadnega obrestnega računa. Banke

po navadi uporabljajo pri obrestovanju 12 mesečni EURIBOR plus pribitek. Bančna varčevanja spadajo v sistem zajamčenih vlog z zagotovljenim izplačilom obresti. Ob tem opozarjamo na časovne vezave pogodb, saj je treba biti pozoren tudi na pogoje. Pri določenih bankah ne boste mogli prosto in predčasno do privarčevanih

sredstev, lahko pa boste najeli premostitveni kredit, kar je neugodno za komitenta.

Namensko varčevanje. Eden izmed pomembnih razlogov zakaj dolgoročno mesečno odvajati sredstva bi lahko bil tudi prihranek za polog za najem hipotekarnega stanovanjskega kredita. V ta namen so banke tudi prilagodile mesečna stanovanjska varčevanja. Komitent mesečno varčuje določen znesek, s tem se disciplinira na višji mesečni odtegljaj za namensko varčevanje. Tako se lahko preizkusi npr. v 10-letnem obdobju varčevanja ali bo zmozel odplačevati banki visok znesek npr. 300 EUR za 15-letni stanovanjski kredit. Istočasno pa prihrani za 25-30 % polog, ki ga bo banka zahtevala ob najetju stanovanjskega kredita. Pri bankah svetujemo, da naj bo komitent zelo previden pri ponujeni opciji s strani bančnika, da mu ne bi ponujal naložbenega življenjskega zavarovanja, komitent pa bi pričakoval zajamčeno obliko bančnega varčevanja.

KO SE ODLOČATE ZA DOLGOROČNO VARČEVANJE, PAZITE NA NASLEDNJE:

- Kdaj je možen prvi odstop od pogodbe, torej kdaj in koliko sredstev in pod kakšnimi pogoji boste lahko črpali predčasno sredstva.
- Ali se prihranki obrestujejo po fiksni ali spremenljivi obrestni meri.
- So obvezujete mesečno redno vplačevati mesečno točno določen znesek. Ali lahko kadarkoli vplačate poljuben znesek in višina le-tega?

Pri bankah svetujemo, da naj bo komitent zelo previden pri ponujeni opciji s strani bančnika, da mu ne bi ponujal naložbenega življenjskega zavarovanja, komitent pa bi pričakoval zajamčeno obliko bančnega varčevanja.

Za namen financiranja naše starosti. Najprimernejša so dolgoročna varčevanja, ki segajo do naše predvidene upokojitvene starosti, to pomeni do 65. leta starosti. Gre za več kot 20 ali 30-letna varčevanja, kjer bi naj bila obvezno vključena indeksacija zaradi inflacije. Tovrstne produkte ponujajo zavarovalnice. Gre za rentna zavarovanja. V kolikor živimo v skupnem gospodinjstvu, s krediti ali otroci, lahko združimo varčevanje za pokojnino in zavarovanje v obliki življenjskega zavarovanja. Življenjska zavarovanja so lahko tudi naložbena, kar bi pomenilo, da bi posameznik potencialno dosegal lahko nekoliko višje odnose kakor v klasičnih življenjskih zavarovanjih. Zavarovalne ustanove in DZU-ji predvidevajo potencialne povprečne letne donose cca 7 % letno. Naložbena življenjska zavarovanja so primernejša za mlajšo populacijo, ki so pripravljeni in ki si lahko privoščijo prevzem naložbenega rizika. Tem bolj ko se približujemo upokojitvi tem bolj varno obliko naložbene strategije je potrebno izbrati.

Primer dolgoročnega varčevanja 30-letnika. 30-letnik dolgoročno varčuje 30 EUR mesečno v rentnem zavarovanju. V obdobju 35 let za svojo pokojnino prihrani 42.732 EUR kapitala. Lahko pa se bo odločil za mesečno izplačevanje rente 178 EUR do smrti (skupno obrestovanje 4,25 % letno). Lahko pa bi se odločil za delni prevzem naložbenega tveganja in bi potencialno prihranil 48.816 EUR. Lahko bi se odločil tudi za

življenjsko zavarovanje, kjer pa bi ob istih predpostavkah prihranil 40.000 EUR kapitala. Ob dolgoročnem varčevanju bi bil zavarovan za smrt za znesek 13.100 EUR, kar je zelo pomembno, če ima posameznik družino ali je kreditno zadolžen.

Varčevanje za pokojnino. Za namen pokojnine se lahko varčuje tudi v okviru 2. pokojninskega stebra. Ta oblika varčevanja bo še toliko bolj zanimiva sedaj, ko se je zakonodaja z letošnjim letom spremenila in bo dovoljevala bolj dinamične oblike naložb, kar bo privabilo mlajšo populacijo. Z varčevanjem za pokojnino v okviru 2. pokojninskega stebra pridobijo posamezniki še davčno ugodnost, saj so upravičeni do davčnih olajšav, kar je dodatna stimulacija za varčevanje.

Varčevanje v skladih. Možnosti dolgoročnega varčevanja so lahko tudi varčevalni načrti vzajemnih skladov, kjer se varčevalcu povrnejo vstopni stroški. Gre za preprosto obliko varčevanja s postopnimi mesečnimi vplačili. Varčevanje v skladih je potencialno bolj donosno kot večina bančnih depozitov. Nekdo, ki bi se odločil za postopno mesečno vplačevanje 30 EUR, bi po 35. letih dvignil 51.000 EUR, če bi skladi dosegali 7 % povprečno letno donosnost. Če bi sklad dosegal 6 % povprečno letno donosnost bi prihranil 41.000 EUR. Ti zneski so nominalni in ni upoštevana inflacija. Donosnosti niso zagotovljene. Če hočete doseči večji donos kot pri bančnem

varčevanju, boste morali nekaj tvegati. Visok donos je pri garantirani glavnici malo verjeten.

Fond kapitala za študij otrok.

Cilj vsakega starša bi moral biti tudi ustvariti fond kapitala za študij otrok, ko dopolnijo 18 let. Pri tem je zelo pomembno, da pričnejo z namenskim varčevanjem ob rojstvu otroka za obdobje 18 let. Varčevanje za študij pridobiva v zadnjem času zelo na veljavi, saj so meje odprte, živimo v globalnem okolju in tudi želje naših otrok so postale globalne, želijo študirati v tujini, npr. V Angliji, Franciji, ZDA ... To pa je povezano z velikimi finančnimi stroški. Marsikateri starši tega otroku ne bodo mogli omogočiti otroku zgolj zaradi financ. Zakaj bi prepuščali prihodnost otrok naključju, če lahko za to poskrbimo že danes z minimalnimi varčevanji. Zavarovalnice ponujajo štipendijska zavarovanja, kjer so starši zavarovani za smrt, kar bi pomenilo, da bi v primeru smrti staršev, otrok prejel zavarovalno vsoto za smrt, ne glede na vplačano premijo. To pomeni, da študij finančno ne bi trpel, v kolikor bi otrok izgubil enega izmed staršev ali oba. Istočasno je možno otroka na tej polici ugodno nezgodno zavarovati, običajno za doplačilo 1 EUR na mesec.

Za konec. Samo vi sami lahko poskrbite za to, da boste imeli v prihodnosti dovolj prihrankov. Da boste lahko uresničili dolgoročne cilje, je seveda potrebno, da se že danes odločite za varčevanje. ■